

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

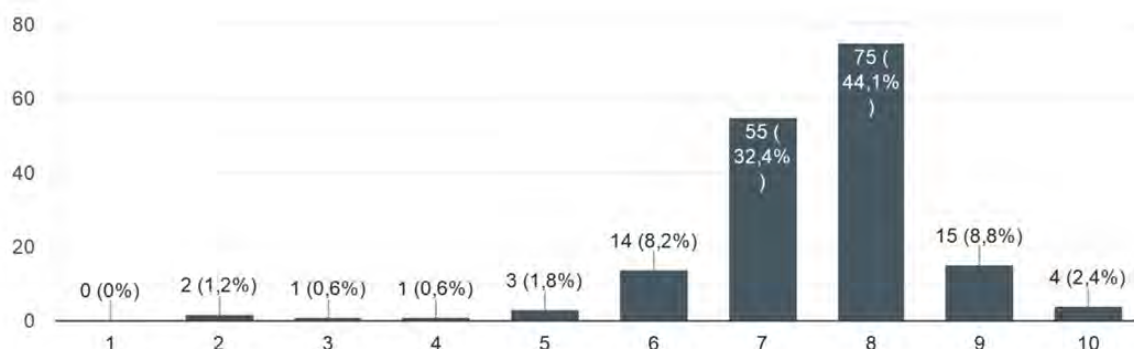
22 DECEMBER 2020

Via deze nieuwsbrief van Collectief Alblasserwaard/Vijfheerenlanden krijgt u een update van de onderwerpen die voor u als deelnemer van belang zijn. Neem voor vragen, of voor het afmelden voor deze nieuwsbrief, contact op met uw [gebiedscoördinator](#).

LEDEN HERKENNEN ZICH IN LIJN COLLECTIEF

In juni stuurden wij u een enquête om na te gaan welke rol wij als collectief het beste kunnen innemen. 176 leden vulden de enquête in. Bedankt hiervoor. Hieronder delen we de resultaten.

- Leden van het collectief zijn het eens met een bredere rol van het collectief:
  - 92,3% is voor het breder richten op het oplossen van (maatschappelijke) problemen, maar dan wel op vrijwillige basis en tegen een passende vergoeding, zodat een duurzaam bedrijfseconomisch perspectief gewaarborgd is.
  - 93,4% is voor het inzetten op beheerpakketten, geheel in lijn met en aanvullend op het ANLb.
  - 89,3% is voor het proactief zoeken naar alternatieve verdienmodellen.
- Ruim 31% heeft behoefte aan kennis (een adviesgesprek over de toekomst van hun bedrijf) in het licht van natuur en landschap.
- Leden gaven gemiddeld een 7,5 als cijfer (schaal 1-10) voor het collectief. Zie hieronder.

Het collectief gaat naar aanleiding van de enquête meer kennis delen en proactief op zoek naar een duurzamer bedrijfseconomisch perspectief.

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

INVESTEER IN UW KENNIS

We willen u zo goed mogelijk faciliteren. Daarom attenderen we u hieronder graag op mogelijke opties waarmee u uw kennis kunt verbreden of verdiepen.

ADVIES VAN ERKENDE BEDRIJFSADVISEUR

RVO bood [vouchers](#) aan voor advies van een erkende bedrijfsadviseur. Het aanvraagproces is vanwege de grote belangstelling alweer gesloten. Houd de site van RVO in de gaten voor de volgende mogelijkheid.

ADVIES OVER STIKSTOF

Johan, Karel en Marcel hebben zich aangemeld voor een [opleiding tot stikstofcoach](#) aan Aeres Hogeschool in Dronten. Johan en Marcel volgden er eerder dit jaar al een masterclass stikstof. Het onderwerp vraagt namelijk steeds meer aandacht in gebiedsprocessen e.d. Verder draait Marcel (tijdelijk) mee in een landelijke werkgroep die het belang van de overgangszones rondom natuurgebieden adresseert. Zo streven we naar meer budget voor langjarig beheer.

PRAKTIJKNETWERK DUURZAAM VERDIENVERMOGEN MELKVEEHOUDERIJ A/V

In 2021 en 2022 wil het collectief plenaire en interactieve sessies organiseren. Deze sessies zijn bedoeld voor alle boeren in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Doel is kennis en inzicht uit te wisselen over duurzame landbouw in relatie tot het verdienvermogen. We dienden hiervoor een subsidieaanvraag in: [samen leren in projecten duurzamere landbouw](#). Als deze aanvraag wordt goedgekeurd, richten we een 'praktijknetwerk duurzaam verdienvermogen melkveehouderij Alblasserwaard/Vijfheerenlanden' op. Vervolgens gaan we van start met de sessies. Met behulp van veldexcursies zoeken we ook de inhoudelijke verdieping met elkaar op. Hierbij besteden we o.a. aandacht aan biodiversiteit en bodem.

ADVIES VAN PLATTELANDSCOACH IN PROVINCIE UTRECHT

Woont u in de provincie Utrecht (de Vijfheerenlanden)? Dan heeft u ook de mogelijkheid om gebruik te maken van [onafhankelijke plattelandscoaching](#). De coach helpt u om tot keuzes te komen die u, uw familie en bedrijf verder helpen. Daarbij kunt u gerust vragen naar ondersteuning door het collectief.

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

STEL EEN DUURZAAM BEDRIJFSPLAN OP

In de Vijfheerenlanden kunt u ook, gefinancierd door de provincie Utrecht, een [duurzaam bedrijfsplan](#) laten opstellen. Dit plan helpt u om de kennis over duurzame landbouw om te zetten naar praktische handvatten. Vraag ook hier gerust naar ondersteuning door het collectief. Het collectief ontwikkelt hiervoor een format.

ADVIES OVER KRUIDENRIJK GRASLAND

We helpen u graag inzien hoe kruidenrijk grasland een wenselijke en mogelijke optie is voor uw bedrijf. We werken hiervoor samen met WUR-onderzoekers (in het kader van [Groene Cirkel Kaas en Bodemdaling](#), met steun van LNV). Zij organiseerden op 19 oktober jl. een workshop met 20 boeren (uiteraard in kleine groepjes met voldoende afstand), om meer inzicht te krijgen in kansen en risico's die boeren zien. De groep was divers: van gangbaar tot biologisch-dynamisch, van verbreed tot gespecialiseerd, van veel ervaring met kruidenrijk grasland tot geen animo daarvoor. Daardoor hebben we zicht gekregen op een breed scala aan kansen en risico's die boeren zien, en op thema's waarop de meningen uiteenlopen. Zie het recente artikel van de onderzoekers hierover op [Nature Today](#). In het voorjaar komen er, zo is de planning, vervolgwshops.

MAATREGELEN VOOR INSECTEN

Zie [hier](#) een handleiding vol ideeën en maatregelen om insecten te helpen. Met veel tips voor insectvriendelijk beheer in agrarisch gebied.

COLLECTIEF PROFESSIONALISEERT

Komende periode gaan wij als collectief aan de slag om onze professionaliteit te vergroten. We vinden het belangrijk om onze leden zo goed mogelijk te faciliteren in alle ontwikkelingen die op hen af komen. Bovendien verdient de profilering, promotie en zichtbaarheid van en vanuit het collectief meer aandacht. Dit kwam voort uit de enquête en de jaarlijkse interne audit (die audit is overigens succesvol afgerond).

We doen mee met een ontwikkeltraject van BoerenNatuur. Verder werken we aan een communicatieplan, met ondersteuning van Berline van de Ridder van Future Communication. Zij stelt zich verderop in deze nieuwsbrief voor. Voor het ontwikkeltraject zijn we gekoppeld aan [Collectief Noordwest Overijssel](#) (duo-collectief).

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

BUDGET BESCHIKBAAR, WEES ER SNEL BIJ

Bij verschillende projecten is er nog budget beschikbaar. Zorg dat u er snel bij bent. Hieronder leest u om welke projecten het gaat.

WATER- OF BODEMKWALITEIT

Schoon oppervlaktewater is belangrijk. Helpt u mee? U kunt subsidie krijgen voor maatregelen die een positief effect hebben op de kwaliteit van het water en de bodem. Dien uw aanvraag zo snel mogelijk in via de hiervoor speciaal benoemde watermakelaars Johan Benschop of Karel Rietveld. Er is een maximaal subsidiebudget van € 100.000,- beschikbaar.

Deze subsidieregeling is een initiatief van Waterschap Rivierenland, LTO, NFO, provincie Utrecht en het collectief. Bekijk de flyer in de bijlage of [deze website](#) voor meer info. Let op: voor deze subsidieregeling is veel belangstelling!

KRUIDENRIJKE MENGSELS

Er is nieuw budget voor kruidenrijke mengsels (vanuit Zuid-Holland), en voor het door- of inzaaien ervan. Denk aan akkerranden en weilanden (na mais). Veel kruiden en bloemen versterken de biodiversiteit. Daarnaast maken ze het landschap aantrekkelijker. Uiteraard willen we botanisch waardevolle weilanden behouden, en die dus niet door- of inzaaien. Meer informatie volgt begin januari. Heeft u interesse? Neem dan alvast contact op met Johan of Karel.

POELEN EN ANDERE KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN

Wil je maatschappelijk bijdragen? Of heb jij op je agrarische bedrijf een stukje grond waar de productie niet optimaal is? Benut het stukje grond dan voor het aanleggen van kleine landschapselementen. Daarmee help je de biodiversiteit versterken en geef je het agrarisch gebied een boost. Er is in de provincie Utrecht (Vijfheerenlanden) nog budget beschikbaar. Help mee! Neem contact op met Johan of Karel.

Een aantal leden maakte al gebruik van het budget. Zij legden, in overleg met het collectief en RAVON, poelen en natuurvriendelijke oevers aan, onder meer voor de kamsalamander (uit e-DNA-analyse bleek dat die op een van de locaties voorkomt). Aan de Lingedijk vond grootschalig herstel van landschapselementen plaats. Verder loopt er een aanvraag voor het herstel van een oude hoogstamboomgaard.

Meer informatie over dit project vindt u [hier](#).

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

PLASDRASMATERIAAL VOOR VERBETERING LEEFGEBIED GRUTTO

Wilt u een plasdras realiseren? Geef dit dan zo snel mogelijk door aan Johan of Karel. Dan kunnen ze op tijd een plasdraspomp op zonne-energie reserveren.

Er is door de provincie Zuid-Holland budget beschikbaar gesteld voor het vervangen van (de inwendige) pompen, extra accu's en gegalvaniseerde korven met drijvers en

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

toebereiden (om verstopping te voorkomen). De leverancier, Arie de Leeuw B.V., wil voorafgaand aan het plasdrasseizoen, dus voor half februari, een groot aantal plasdraspompen controleren. Hij neemt hiervoor zelf contact met u op. Heeft u een defect, laat het ons weten.

De plasdraspompen maken delen van de percelen natter. Dit is goed voor weidevogels zoals de grutto. Zij kunnen dan makkelijker hun voedsel bereiken. Daarnaast maken ook heikikkers en kamsalamanders gebruik van de plasdrassen. Kortom, plasdrassen zijn goed voor de biodiversiteit!

UPDATES BEHEERSEIZOEN 2021

INTEKENING BEHEER

Een klein deel van het beheer voor 2021 is al ingetekend. Het weidevogelbeheer volgt met ingang van januari. Meer informatie hierover ontvangt u begin januari. De focus ligt op kwaliteitsbeheer: verschraling en lokale vernatting.

Wilt u nog aanpassingen doen aan uw plasdraspercelen, bijvoorbeeld om te voorkomen dat er water wegloopt? Dit kan kosteloos via het collectief (POP3). Graag zo snel mogelijk doorgeven aan Johan of Karel.

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

Voor experimenteel beheer staan we altijd open. Zie op de foto (vorige pagina) een mooi voorbeeld van sinusbeheer bij Bleskensgraaf, ten zuiden van de Geerweg. Deel uw idee en we bespreken dit in het (inmiddels wekelijkse) beheerteamoverleg.

AANVALSPLAN GRUTTO

Een meerderheid van de Tweede Kamer steunt het Aanvalsplan Grutto. Zie [hier](#) de samenvatting. De bal voor de uitvoering ligt nu bij de minister. In het plan staan zeker bruikbare, maar ook minder bruikbare ideeën. Belangrijk vinden we de vrijwillige basis (het draagvlak) en een passende vergoeding. Het plan mag verder niet ten koste gaan van het huidige ANLb, waarmee bescherming mogelijk is van clusters grutto's en andere weidevogels door de héle Alblasserwaard en Vijfheerenlanden heen.

Kijk je met interesse naar het aanvalsplan? Geef dit dan door aan Johan of Karel. Dan kijken we op polder- of gebiedsniveau wat de mogelijkheden zijn.

GEEN TUSSENTIJD'S VERBOD CHEMISCHE ONKRUIDBESTRIJDINGSMIDDELEN

In Zuid-Holland was er wat onrust over het verbod op chemische onkruidbestrijdingsmiddelen op percelen met agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb). Naar aanleiding van een passage in het provinciale natuurbeheerplan, stelde BoerenNatuur Zuid-Holland (de gezamenlijke collectieven) beroep in tegen het besluit hierover van Gedeputeerde Staten. Inmiddels is van een tussentijds verbod, voor 2023, geen sprake. Voorafgaand aan dat jaar start een breed overleg, met onder meer de collectieven, om het verbod en de knelpunten te bespreken.

COLLECTIEF ONDERSTEUNT WBE'S EN STELT PREDATIEBEHEERPLAN OP

Predatie blijft een groot probleem voor weidevogels, vooral in de kuikenfase. Dit jaar leverden we daarom een financiële bijdrage aan twee WBE's (wildbeheereenheden) voor verantwoord predatiebeheer t.b.v. weidevogels. Denk aan het aanschaffen van nachtzichtapparatuur. Op korte termijn willen we in overleg met gebiedspartijen, WBE's en leden van het vrijwilligersteam een predatiebeheerplan opstellen.

21 STUWEN VOOR HOOGWATERPILOTS

Recent plaatste loonbedrijf HABO maar liefst 21 stuwen voor hoogwaterpilots bij leden van het collectief in Noordeloos. Het is de bedoeling dat het waterpeil er in het voorjaar wordt opgezet, waardoor drassige randen ontstaan voor de

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

weidevogels. Weidevogels komen in dit gebied nog veel voor. Daarom is het extra belangrijk om hun omgeving te verbeteren. De pilots worden gefinancierd uit POP3. In 2021/2022 wil het collectief nog een of enkele hoogwaterpilots uitvoeren.

DOORGEVEN LEGSELS WEIDVOGELSEIZOEN 2020 NIET NODIG

Boeren met weidevogelbeheer hoeven dit jaar niet het aantal gevonden en beschermde legsels door te geven. Het collectief ontvangt veel legselgegevens al van de vrijwilligers. Johan en Karel verzamelen zelf de ontbrekende legselgegevens.

DRUKDRAINAGE NOORDELOOS

In de zomer is er in Noordeloos drukdrainage aangelegd op een plasdrasperceel. Dit betreft een project van [Groene Cirkel Kaas en Bodemdaling](#). Komend voorjaar proberen we met behulp van de drukdrainage voldoende water (plasdras) op het perceel te krijgen. We zijn benieuwd of dat lukt!

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

GASUNIE OP DE STOEP?

Wordt u door de Gasunie benaderd over de aanleg van een gasleiding, neem dan even contact op met uw gebiedscoördinator (Johan of Karel). Dit i.v.m. eventueel afgesloten weidevogelbeheer. Belangrijk -voor de weidevogels- is dat de werkzaamheden plaatsvinden in de tweede helft van het jaar.

GEEN VRIJSTELLING INKOMSTENBELASTING LANDSCHAPSBEHEER

De afgelopen maanden was er wat onduidelijkheid over de vrijstelling van inkomstenbelasting van het landschapsbeheer. BoerenNatuur heeft het voor de zekerheid laten checken door juristen van RVO en BIJ12. Zij hebben het volgende geconcludeerd: er geldt op basis van de belastingwet geen vrijstelling voor huidig ANLb. In het verleden was die vrijstelling er alleen voor landschap onder de (P)SAN en de SNL-a. Het Ministerie van Financiën heeft richting BIJ12 bevestigd dat er geen vrijstelling voor huidig ANLb is. Voor beheer op landbouwgrond was die vrijstelling er al niet.

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

COLLECTIEF BEGELEIDT/SCHOUWT DEELNEMERS PLANETPROOF

Het collectief heeft dit jaar enkele deelnemers van het PlanetProof-programma van FrieslandCampina begeleid/geschouwd. De samenwerking -op landelijk niveau via BoerenNatuur- is naar tevredenheid verlopen.

BASISREGISTRATIE GROOTSCHALIGE TOPOGRAFIE (BGT)

Gisteren heeft het collectief een beschikking van RVO ontvangen voor aanpassing van de huidige ANLb-intekening (op basis van de AAN-laag). Dit in verband met de komst van de BGT-laag (Basisregistratie Grootschalige Topografie). De uitvoering zal nog wel even op zich laten wachten. U ontvangt t.z.t. meer informatie hierover.

BESTUURLIJKE UPDATES

Lees hierna de berichten vanuit het bestuur.

GEEN FYSIEKE LEDENVERGADERING

Helaas is er door corona nog geen fysieke ledenvergadering mogelijk. Binnenkort sturen we u per mail informatie over de jaarrekening van 2019 en de begroting van 2020 en 2021. Gelukkig is de financiële situatie van het collectief nog steeds gezond. We kijken naar een nieuwe mogelijkheid in het voorjaar.

CEES DE JONG WIL STAP NAAR HET BINNENHOF MAKEN

Voorzitter [Cees de Jong](#) staat op plaats 35 van de CDA-lijst voor de Tweede Kamerverkiezing van aankomend jaar. Als Hoogbloklandse agrariër is hij vastbesloten om met voorkeurstemmen de stap naar het Binnenhof te maken.

UPDATES LOPENDE PROJECTEN

Lees hieronder het laatste nieuws over lopende projecten.

PILOT PRACHTSLOTEN

De [pilot prachtsloten](#) loopt goed. Er waren enkele opmerkelijke vondsten. Zoals rijstgras en brede waterpest. En bruin cypergras op de oever van een referentiesloot: een zeldzame pionier die vooral voorkomt in het riviereengebied (was voor 1950 al eens waargenomen in het atlasblok, daarna niet meer).

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

Verder trosdravik en speldenknopmos op de prachtoever van Oasen (vondst door vegetatiekundige Dick Kerkhof). Trosdravik komt in en rond de Vijfheerenlanden relatief veel voor in klei-op-veengraslanden, maar is een voorjaarssoort. De pionier speldenknopmos is volgens de vegetatiekundige in zijn hele wereldareaal zeer zeldzaam en efemer; het mosje wordt sporadisch op droogvallende plekken aangetroffen in droge zomers.

In een prachtsloot en referentiesloot werd verder deze exoot gevangen: zonnebaars (zie inzet hieronder; vangst door Richard Slagboom; hij had de exoot nog nooit in de polder gezien).

Richard en Marcel bezoeken de deelnemers D.V. in februari, en geven dan beheeradvies en een terugkoppeling. We hopen dat er in 2021 wat meer intensieve begeleiding mogelijk is.

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

NATUURVRIENDELIJKE OEVERS/POELEN HERSTELD

Een deelnemer in Oud-Alblas heeft vlakbij een weidevogelgebied enkele natuurvriendelijke oevers/poelen hersteld en zo een mooie drassige plek gecreëerd (uitvoering POP3; doel is o.a. meer insecten voor weidevogelkuikens in de buurt). Enkele stukken zijn afgeplagd tot op de zaadbank, zodat oorspronkelijke soorten weer een kans krijgen. Denk aan russen, egelboterbloem, echte koekoeksbloem of schraallandplanten zoals geelgroene zegge en blonde zegge.

Mooi om te zien hoe herstel en ANLb-beheer van landschapselementen het landschap verfraait, en voor meer (insecten)leven zorgt.

Zelf ook ideeën? Geef dit door. Dan kijken we of er (subsidie)mogelijkheden zijn voor zowel aanleg als beheer.

IN DE MEDIA

NOMINATIE BESTE GRASLANDBOER 2020

Bij de jaarlijkse verkiezing van Veeteelt voor de beste graslandboer, waren er twee genomineerden uit ons werkgebied: [Tom Kortleve](#) uit Oud-Alblas en [Jan en](#)

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

[Hermineke Vonk](#) uit Goudriaan. Interessant om te zien hoe zij omgaan met nieuwe ontwikkelingen en het agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

NOMINATIE AGRARISCH ONDERNEMER 2020

Deelnemer Matthijs Baan was dit jaar genomineerd voor agrarisch ondernemer van 2020. Zie [hier](#) meer informatie, waaronder een video.

BOER WILLEM OVER WEIDEOGELS

In deze [video](#) vertelt boer Willem over zijn bedrijf en over zijn kijk op weidevogels op zijn land. Willem heeft een melkveebedrijf met 41 koeien. Hij vertelt: 'Er is meer in je land dan alleen maar koeien.'

BLAUWE REIGER VANGT KAMSALAMANDERS EN HEIKIKKERS

Plasdraslocaties worden met een doel aangelegd: het versterken van de weidevogelstand en de biodiversiteit. Lees er op pagina 9 van [deze nieuwsbrief van RAVON](#) een mooi verhaal over!

VIDEO MONITORING VIJFHEERENLANDEN

In deze [video](#) vertelt bioloog Sietze van Dijk hoe de natuur in het landelijk gebied van de Vijfheerenlanden zich ontwikkelt. 'In de omgeving van Leerbroek en Leerdam loop ik langs de sloten; elke 50 meter noteer ik wat ik tegenkom.'

BOEREN HELPEN BIJEN, VLINDERS, KIKKERS EN VOGELS

Hans Veurink van Collectief Utrecht Oost en Marcel vertellen in [dit artikel](#) iets over het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb).

JASPER MEERKERK OVER 'ONZE MOOIE PRODUCTEN'

Deelnemer Jasper Meerkerk vertelt in dit [interview](#) iets over de 'herkomst van onze mooie producten'. 'De consument betaalt te weinig, maar wij als boeren schieten ook tekort. We doen nu te weinig om de herkomst van onze mooie producten te laten zien.'

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

EVEN VOORSTELLEN

Mijn naam is Berline van de Ridder. Ik ben 30 jaar en werk als communicatieconsultant bij Future Communication. De komende periode ondersteun ik het collectief bij de communicatie. Denk aan het opstellen van nieuwsbrieven, websiteaanpassingen, interviews, meedenken en adviseren bij lopende projecten. Hier heb ik veel zin in. Ik ben zelf opgegroeid op het platteland en in mijn familie hebben we verschillende agrarische bedrijven. Daarom heb ik veel affiniteit met de onderwerpen waar het collectief zich mee bezighoudt. Heb je iets moois of interessants om te delen? Laat het ons weten via info@collectief-av.nl.

WEIDVOGELVRIJWILLIGERS IN HET ZONNETJE

Vorige week ontvingen de weidevogelvrijwilligers een luxe verwenpakket als dank voor hun inzet. De weidevogelvrijwilligers hebben onder moeilijke omstandigheden (corona) ontzettend veel werk verzet.

Ze besteedden 20 procent meer tijd aan het opsporen van legsels. Dit resulteerde ook in 20 procent meer gevonden legsels, die ze vervolgens samen met de boeren hebben beschermd.

NIEUWSBRIEF 2020 - 4

22 DECEMBER 2020

Namens het bestuur wensen we u, ook in deze moeilijke coronatijd, goede kerstdagen en een goede jaarwisseling toe!

Vragen? Neem contact op met een van de gebiedscoördinatoren:

Johan Benschop

06-50887548

johan@collectief-av.nl

Karel Rietveld

06-51857668

karel@collectief-av.nl